

Riói gubanc

(regényrészlet)

A nagy út

*„A legegységűbb út is másként fest
visszafelé, mint oda, és megfordítva.”*

(Samuel Beckett)

Ahogy a testnevelői-edzői hivatás álmától meg a sporttól nem tudott elszakadni, úgy az archeológia, a régészet, illetve az ókor sem hagyta nyugton jó ideig Pétert. Így az első évfolyam sikeres befejezése után az első adandó alkalommal nyélbe is ütötte egy korábbi elhatározását. Otthon szülei a sikeres vizsgasorozat kapcsán meg akarták lepni, s amikor ő ezt megneszelte, azt kérte tőlük, ne vegyenek neki semmilyen ajándékot, hanem az arra szánt pénzt adják oda neki, hogy méltóképpen lezárhassa élete egy szakaszát. A szülei nagyon meglepődtek, ugyanakkor meg is értették, és elfogadták a döntését.

Újdonsült lakótársával indult útnak. Retúr vonatjegyet vettek Rómáig.

Trieszt volt az első úti céljuk, ahol odaérkezésük délelőttjén mindjárt könnyen szállást is találtak egy éjszakára egy horvátul és szlovénul is beszélő néninél. Vettek egy kenyeret a további útra, meg egész napra belaktak az otthonról hozott, saját készítésű szendvicsekből. Aztán végigjárták a várost, be-benéztek az általában túlszűfolt üzletekbe, közben megpihentek az utcaközökbe benyúló csónakkikötők partján.

Olyan nagy keletje volt akkoriban otthon az olasz árunak, hogy nem volt szükségük sem a némi (a latinon alapuló) olasz nyelvtudásukra, sem a kis zsebszótárra, hiszen minden boltban könnyen megkapták, mert az eladók szükségszerűségéből, vagy talán, mint a házinénijük, már korábról is beszéltek szerbhorvátul, szlovénul.

Társa a sors kegye folytán a délutáni órákban az egyik üzletben összefutott egy zentai ismerősével, ezért Péter a továbbiakban nem tartott velük, hanem egymaga nézelődött, sétált. A lóto-futó vagy a sétáló, nézelődő embereket figyelte. Tekintete az egyik pillanatban váratlanul összeakadt egy csinos, kék szemű tinilányéval, aki két asszony társaságában állt az egyik üzlet bejáratánál arra várva, hogy bemehessenek. Néhány pillanatig csak álltak, aztán a lány hirtelen elfordította a fejét, de miközben megindultak az üzletbe, visszafordult. Ez szinte mellbe vágta Pétert. Önkéntelenül utánuk ment. A lány a pultnál hátranézett, és megisméltődött az a végzetes tekintetváltás. Majd a tini zavartan elfordult, Péter meg elpirult, égett az arca, gyorsabban vert a szíve, és kisietett az utcára. Nem tudott továbbmenni, hanem kissé távolabbról várta, mikor jelenik meg a lány a boltajtóban.

Miután kijöttek az utcára, a lány mindjárt körülnézett, és amikor észrevette őt, elmosolyodott. Ösztönösen viszonzta.

Meg volt róla győződve, hogy nem a véletlen játéka, hanem kölcsönös szimpátia volt az a váratlanul hosszúra nyúlt tekintetváltás. Emiatt tovább követte őt.

A lány és a társasága csomagokkal fölpackolva, határozott léptekkel megindult visszafelé. A szálláshelyükre mennek, gondolta Péter. A kék szemű tini időnként visszanezített, de aztán az egyik asszony, valószínűleg az anyja, rászólt. Végül egy emeletes ház lépcsőházra nyíló kapujában tűntek el, de a lány onnan még egyszer visszafordult, és a tekintetük ismét találkozott. Péter érezte, hogy gyorsabban ver a szíve, s egy fának dőlve a túloldaltól figyelte az épületet. Mivel mások is csomagokkal jöttek a házba, arra a következtetésre jutott, hogy itt kiadó szobák vannak, mint egy hotelban. Sötétedett, sorra kivilágosodtak az emeleti ablakok. Kisvártatva felismerte a lány alakját, amint kikémlelt az utcára. Amikor észrevette őt, maga előtt tartott nyitott tenyérrel köszöntötte, hogy a szobában tartózkodók ne láthassák. Ez arra készítette Pétert, hogy maradjon.

A türelem rózsát terem, tartja a szólás, és ezúttal mindez be is igazolódott. Talán éjfél körül is járhatott már, Péter szinte reményét veszítette, mégsem bírt távozni, amikor megpillantotta a lány alakját a lépcsőházra nyíló kapualjban. Néhány ugrással ott is volt a túloldalon. Ösztönösen magához szorította a lányt, körbeforgott vele, majd hosszan a szemébe nézett, ő meg hirtelen arcon cuppantotta. Péter erre meghökkent egy pillanatra, de aztán hol vadul, hol lágyan csókolgatni kezdte a szemét, dús haját, nyakát, homlokát. A lány hirte-

len kibontakozott a szorításából, és kézen fogva behúzta őt a kapun belülré. Ott, a lépcsőházban jó ideig nem létezett számukra egymáson kívül semmi a világon.

Szavakra nem volt szükség.

Alig tudtak elszakadni egymástól, s a végén a lány csak egy összehajtott papírlapot csúsztatott Péter tenyerébe.

*

Néhány farmernadrágon, esőkabáton, nejlonharisnyán kívül, ami bőven elegendő volt az útiköltségre is, csak maguknak meg az otthoniaknak vettek Péterék egyet s mást. Mindezt otthagyták a házínénél, hogy majd visszafelé veszik magukhoz.

Idejük volt bőven, mert a vasúti jegyek két-három hétig, vagy talán egy hónapig is érvényesek voltak, tehát nem kellett sietniük. Miután megindultak Rómába, Péter a vonaton sem tudott szabadulni az éjjeli élménytől, a lány tekintetétől. Barátja kérdéseire nem felelt, csak elmosolyodott. Aztán az ő indítványozására útközben leszálltak Veronában is, a szerelem városában, hogy megnézzék azt az emlékezetes erkélyt, amelyről először irodalomórán hallottak a gimnáziumban. Péter barátja is nagy Shakespeare-rajongó volt. A város központjához közel található a nevezetes hely, de nem időztek ott túl sokáig, noha Pétert fogva tartották a közelmúltban történtek.

Az erkély alatt akkor még nem is voltak falra raggatott, tűzött cédulák és levelek, mint manapság. Meg Júlia aranyszínű szobra sem állt ott. Mindennek ellenére az erkély (amely valószínűleg nem is hiteles) éppen úgy vonzotta az arra utazókat, a szerelmeseket meg a csalódottakat is, mint manapság.

Firenzében is leszálltak a szerelvényről, az éjjelivel pedig folytatták útjukat Róma felé. Itt a régészet iránti nosztalgia ébredt fel Péterben. Nem volt sok idejük, így csak a valamikor a tizennegyedik században épített hidat, az Arno folyó legkeskenyebb részén átívelő Ponte Vecchiót tekintették meg. Nyaranta a tengerben fürödve az egyes vízparti sziklákra rakódott kagylók meg csigák még jóval később is gyakran ennek a hídnak a távoli látványára, a rendezetlenül egymás mellé épített ötvös- és aranyműves műhelyekre, üzletekre emlékeztették.

Rómában Pétert leginkább a Colosseum, a hatalmas amfiteátrum érdekelte. Annyira fölcsigázta a képzeletét, hogy a már viharvert lelátóról szinte látta az életükért küzdő gladiátorokat, maga körül meg

a fölhevült római polgárokat, a „központi díszpáholyban” a túlélést vagy a halált jelentő hüvelykujjat...

A végén aztán kissé „keserűre” sikeredett az ott-tartózkodásuk: a pénzüik már igencsak fogytán volt, az otthonról hozott halkonzervekkel meg pástétommal pedig nem tudtak mit kezdeni, ugyanis elfelejtettek konzervnyitót magukkal vinni...

Végül más híján odaadták őket a trieszti házínéninek.

A határon nem volt gondjuk a vámossal, hiszen a többi jugó utashoz viszonyítva ők ketten valóban igazi turistautazáson voltak.

*

Peti hamar megtanult olvasni, mivel mindig a két évvel idősebb nővére mellett ült, amikor a tanító bácsi tanácsára édesanyjuknak foglalkoznia kellett vele. A kisfiú élvezte, hogy mi mindent talál az újságokban és a könyvekben. Képzeletben többször átélt egyes történeteket, sőt rendszerint azonosult is valamelyik szereplővel.

Édesapjának tetszett, hogy vézna alkata ellenére minden érdekelte, hogy mindig vele akart menni, amikor kora reggel munkába indult a szövetkezetbe. Sosem volt sokáig alvó, „álomszuszek”, ahogy például a nővérét neveztek időnként. Hat-hét óra alvás után mindig kipattant a szeme. Édesanyja gyakran szóvá is tette, hogy testvéreitől eltérően milyen szokatlan módon alszik, mert mihelyt lehunyta a szemét, nyugodtan, mélyen aludt reggelig. Mindig a jobb oldalán összegömbölyödve, begubózva a takarójába, csak az arca volt fedetlen. Éjjel csak akkor ébredt fel, amikor valamiért fölrázták. Előfordult, hogy az esti vacsora megülte a gyomrát, vagy valamilyen csínytet követett el, és olyankor kínzó álmai is voltak. Az egyik ilyen, gyakran visszatérő az volt, hogy vízbe, kútba esik. Valószínűleg azért, mert utcabeli társaitól eltérően ő nem tudott úszni. Ilyenkor fölriadt néhány pillanatra, de utána azonnal újra elnyomta az álom. Sokáig nem tudott szabadulni attól az élménytől sem, amelyet akkor élt át, amikor később visszakapta a család a tanyát, és édesapja első dolga az volt, hogy kitisztítsa a gémeskút fenekét. Leengedte a hosszú létrát, és előbb egy rúdra erősített kisebb vödörrel, majd tapasztokanállal meregetni kezdte a sarat, az iszapot a gémeskút végén csüngő vödörbe. Péternek kellett aztán azt fölhúznia, és a talicskába önteni. Kezdetben ijesztő, sőt rémisztő volt számára áthajolni a kút kávján, de édesapja kimért munkavégzése nyugtatólag hatott rá is.

Nyaranta jó időben már korábban is magával vitte őt édesapja, amikor dolgozni ment a szövetkezetbe, ugyanis édesanyja megkérte erre.

– Jót tesz neki a friss levegő, a nap, a mozgás – mondta.

– Tényleg el akarsz jönni velem? – szegezte neki a kérdést az édesapja.

– Igen – mondta a fiúcska látható örömmel.

– De ne panaszkodj, ha meleged lesz, ha elfáradsz!

– Biztosan nem fogok! – ígérte Peti örömmel.

Általában egy különleges járművel mentek, egy gumikerekű kocsival, amelynek az elejére egy pöfögő motort szereltek. Édesapjának tetszett, hogy a határban is érdekelte a fiát minden, hogy sosem volt semmi gondja vele, mert nem nyafogott, panaszkodott, hanem mindig fölaltalta magát. Kedvenc szórakozása az volt, hogy mezítláb futkározott a határbeli dűlőutak átmelegedett porában. Amikor megszomjazott, gyakran bement a legközelebbi tanyára friss vizet inni. A munkacsoportnak, a kis brigádnak is vitt ilyenkor egy kannányi friss vizet.

Ezeken a korábban a szövetkezetbe tagosított tanyákon rendszerint család élt sok gyerekkel, így Peti gyakran beszélgetett, játszott velük. Volt, ahol ellenségesen fogadták.

– Ki vagy te? Mit keresel itt?

– A városban lakunk, édesapámmal jöttem, aki itt dolgozik a többi munkással a határban. Csak vízért jöttem, mert megszomjaztak – mondta Peti.

Vele ellentétben az ott élő fiúk izmosak, erősek voltak, hisz jobban éltek, mint Petiéék, mert a családok baromfit, háziállatokat tarthattak, meg nagy veteményes- és gyümölcsöskert is volt ezeken az általában farmokká alakított tanyákon. A szövetkezeti jószág mellett az ott lakók állatainak is jutott a takarmányból, télen tüzelőnek meg ott volt a szárízék, a csoma a tanya körüli határban.

Még felnőttkorában is gyakran megfordult Péter fejében a kérdés, vajon csak érdekes véletlen, „irányított sorsolás”, vagy édesapja akaratára volt-e az, hogy akkoriban egyszere sem volt alkalma látni egykori tanyájukat...

A következő nyáron nem járt már édesapja a szövetkezetbe, mert a béréből nem tudott megélni a család, így a továbbiakban azoknál a korábbi sorstársainál dolgozott napszámban vagy részre, akik a kényszer ellenére sem tagosodtak be annak idején a szövetkezetbe. Ekkor

is rendszeresen vitte magával nyaranta a szünidőben Petit is. Ő általában disznópásztorkodott, de az első évben nem keresett semmit, mert a farka kárt tett a kukoricásban. Kezdetben történt, amikor még nem szokta meg, hogyan kell a tarlón mezítláb futni. A következő nyáron kerékpárral jártak, édesapja a vázon vitte őt kora hajnalban a határba aratni, amikor még harmatos volt a búza, mert csak akkor lehetett jó kötelet csavarni belőle a kévék bekötéséhez.

*

Az út, az utazás már korábban is vonzotta, igazán azonban csak akkor vált Peti életének állandó velejárójává, amikor a határban feloszlatták a szövetkezetet, és a család visszakapta a várostól mintegy nyolc kilométerre levő, kövesút melletti tanyáját, mert ott minden kézre szükség volt, s így mihelyt szabad délutánja volt, irány a kövesút, a határ. Kezdetben rendszerint gyalog, vagy – ha valaki útközben fölvette – részben kocsin, később meg hol kocogva, hol futva. Szombatonként, amikor szülei kocsival hazajöttek a piacra, ebéd után az egész család együtt indult a tanyára, ahonnan aztán a vasárnap esti kisvonattal jöttek vissza a gyerekek a városba édesanyjuk kíséretében, aki aztán hétfő reggel ugyanígy utazott vissza. Ez a keskenyvágányú vasútvonal a kövesút mellett tizenvalahány kilométer hosszúságban a cukorrépa városba való szállítására épült, és csak később helyezték üzembe a répaidényen kívül személyszállításra is alkalmas csukott vagonokat.

Amikor megtanulta hajtani, édesapja kerékpárjával is gyakran megtette az utat a tanyáig meg vissza. Később meg szinte minden járművet kipróbált. Zentára rendszerint vonattal utazott, Belgrádba autóval, vissza autóbusszal, aztán Újvidékre sín busszal. Gyakori helyváltoztató életmódjából kifolyólag az utazások életének állandó velejárói lettek.

Gyerekkorában még voltak igazi telek hosszan tartó havazásokkal, hófúvásokkal. Olyankor a lovak pihentek voltak, és gyakran meg kellett jártatni őket szánnal a végtelen hófehér határban. Általában többen voltak az ülés nélküli sima szánon, s Peti gyakran megtréfálta testvéreit egy-egy váratlan fordulással, amikor rajta kívül a többiek lepotyogtak, repültek a hirtelen kanyarokban. Gyakran előfordult az is, hogy csak a szőrén megülve a lovat nagyokat lovagolt.

Nem számítva egy gimnáziumi kirándulást a montenegrói tengerpartra, Barba, egyetemista korában utazott Péter először vonattal

a tengerre, az Adriára. Később alkalma volt hosszabb hajóutat is élvezni, amikor Rijekából Dubrovnikba tartottak, de az igazi vizes kaland az volt, amikor tíz napot töltöttek párjával egy kisebb, kétszintes vitorlásan az Adrián. Nappal bűgő motorokkal szelte a hullámokat, csak az árbóc rúdjai mutatták korábbi rendeltetését. Esténként kikötött valamelyik szigeten, de akkor is az alsó szinti kis kajütökben aludtak az utasok. Napközben a nyílt vízen ugrálni lehetett róla, labdázni körülötte meg főleg búvárkodni, de az ottani tengerfenék nem egzotikus. Egy éjszakát a mellett az egykor hírhedt kopár sziget mellett is töltöttek.

Tengeren többször és többfelé voltak az Adrián is meg a Földközi-tengeren is, de a család kedvenc strandja valószínűleg örökre a homokos Tisza-part marad. Habár viszonylag későn tanult meg úszni, a víz, a folyó, a Tisza-part az életének, majd a családja életének is szerves részévé vált. Nyaranta ott találkoztak, fürödtek, tollaslabdáztak későbbi párjával, azzal a Triestben megismert tinilánnyal, akiről kiderült, hogy elsős korában költöztek a városba az egyik szomszédos faluból. Később aztán hétvégi házat is építettek a folyóparton, gyors motoros csónakot, kajakot meg vitorlásdeszkát is vettek, és a gyerekekkel minden évben a vízen töltötték a nyarat.

A Tiszán egyébként a szomszéd városba többször komppal kelt át, a katonaság után egy alkalommal tartalékosként az egyik gyakorlat közben még naszádon is utazott. Az egészben az volt akkor emlékezetes, hogy a zsilipeken átkelve behajóztak a Duna-Tisza-Duna-csatornába, és egy alkalommal a tiszt hirtelen felbűgatta a motorokat, a megriadt halak meg rajokban ugráltak ki a vízből, színesen villantak a napsütésben. Néhány közjük is landolt a fedélzeten, és az egykori bakaszakács meg néhány szenvedélyes tiszai horgászárs ízletes ebédet főzött az egység részére.

A gyerekekkel később évekig utaztak nyaranta autóval a montenegrói tengerpartra, mert egy szerencsétlen véletlen folytán vettek ott egy kis szoba-konyhás inkább fabódét, mint házat. Az történt, hogy meghalt a szomszédasszonyuk, aki az asztmája miatt tavasztól őszig a tengerparton tartózkodott. A férje, aki tudta, hogy a szomszédai állandóan a Tiszára járnak, később nekik kínálta fel először megvételre, s bár kölcsön kellett kérniük, megvásárolták. Ezután majd egy évtizedig ott töltötték a nyarakat, illetve a nyári szünidőt. Mindig este indultak, mert Péter éjjel szeretett vezetni, hisz akkor nem volt nagy forgalom, meg a fények is időben jelezték, ha a hegyek közötti kac-

karingós úton valaki közeledett. Rendszerint a csónakot is vontatták, hogy bejárják a Kotori-öblöt. Előfordult az is, hogy ő egy nappal előbb egyedül utazott le, a többiek meg repülővel Belgrádból Dubrovnikig, ahol megvárta őket.

*

Római utazásuk előtt Péter hatvanháromban járt először külföldön, mégpedig Magyarországon. Úti célja Budapest volt, ahol a család rokonai éltek az előző háború óta. Szívesen vendégül látták, és nem győzték az egykori otthonukról, a családról kérdezgetni. Péter tanyai sonkát, némi ajándékot meg családi fényképeket vitt nekik. Forintja nem volt, de hozott magával pár kilogramm kakaót, ami akkoriban ott nagyon keresett cikk volt. Sikerült is értékesítenie, hisz a rokonok egyik ismerőse mind átvette tőle, és azt mondta neki, bármikor jön, hozzon újra. Így volt bőven pénze, hogy ajándékokat vegyen az otthoniaknak, aztán az antikváriumokat meg a könyvesboltokat járta, a matematikai kiadványokat bújta. A következő nyáron is megtette ezt az utat, és az egyik könyvesboltban rábukkant Soós András *Gombfutball* című könyvére. Telefonon sikerült is kapcsolatba lépnie a szerzővel. Ő azonban, mivel nem volt már aktív játékos, az az évi magyar bajnokhoz irányította őt, s ezzel megkezdődött a későbbiekben fölvirágzó nemzetközi sportkapcsolat, amely akkor teljesedett ki valójában, amikor a IV. Szektorlabda Világbajnokságon megjelentek a dél-amerikaiak is, és a brazilok bejelentették, hogy a következő, a hatodik vb-t 2012-ben ők szervezik meg Rio de Janeiróban, mégpedig párhuzamosan mindkét változatban, az európai és a dél-amerikai játékszabályok szerint is. Ez nagyon fölwillanyozta őt, mert remélte, hogy eljuthat oda, és alkalma lehet végre látni a világ legnagyobb futballstadionját.

Olaszországban is újra megfordult Péter, méghozzá a házasságkötésük után azzal a kék szemű lánnyal, akivel abban az emlékezetes lépcsőházban ismerkedtek meg Triesztben. Később európai körúton is jártak, Görögországban és Törökországban is nyaraltak, de a magyar aranycsapat fölébresztette foci szeretetéből fakadóan, majd a szektorlabdából kifolyólag válhatott valóra egyik régi s talán legnagyobb vágya, hogy meglátogathassa a híres Rio de Janeiro-i Maracanát.

*

Péter a focijáról, a világbajnoki sikereiről, Peléről és Garrincháról korábban is ismerte Brazíliát, de magáról az országról valójában alig tudott valamit, ezért a továbbiakban igyekezett utánanézni, minél jobban megismerni ezt a távoli, hatalmas és egzotikus országot.

Meglepő dolgokat tudott meg róla. Elsősorban azt, hogy a Föld ötödik legnépesebb országa. Az őslakosai indiánok voltak, de a középkorban rengeteg afrikai rabszolgát szállítottak oda a cukornád és a kávé termesztésére. Abban egyedülálló a világon, hogy az egyetlen olyan korábbi gyarmat, amely vérontás nélkül vált önálló állammá. Ez úgy történhetett meg, hogy a napóleoni hódítások elől a portugál királyi család a dél-amerikai gyarmatára, Brazíliába, azaz Rió de Janeiróba menekült. Amikor aztán a király másfél évtized után visszatért Portugáliába, a fiát nevezte ki régenssé, aki ott maradt, és a következő évben kikiáltotta Brazília függetlenségét. Portugália azonban csak három évvel később ismerte el az ország önállóságát.

Riо de Janeiróban a Maracana és a foci mellett a hatalmas szétárt karú Krisztus-szoborról, a gyönyörű strandjairól, különösen a Copacabanáról meg az egyedülálló magányos süvegcukor alakú hegycsúcsairól tudott. Meg persze a hatalmas anyagi vonatkozású elmentétekről, a favellák nyomoráról meg a magas drótkerítésekkel és rendőri felügyelettel védett gazdagok negyedéről.

Rengeteg probléma tornyosult a riói részvétel elé. Az első és leglényegesebb gazdasági jellegű volt, mert nehéz anyagi helyzetben élt majdnem mindenki a véres, polgárháborús időszakot követően. Nehéz volt „összeállítani” a négy versenyzőből álló válogatott keretet, azt, amelyik vállalhatta a játékot mindkét szabályváltozatban: az európai szektorlabda szerintit és a dél-amerikai tizenkét érintésen alapulót is. A délszláv államokon kívül a románok voltak hasonló helyzetben. Csak egyik jobb módú klubtársa, Stevo tudott volna vele utazni. Végül két, pár évvel korábban versenyezni kezdett belgrádi szektorlabdázó mentette meg a helyzetet: Mišo és Savo. Mišo egyébként már korábbról is kapcsolatban volt a brazilokkal, mert nagy szenvedélye minden, ami a szektorlabdával, ezzel az új sportággal kapcsolatos, és igazi enciklopédikus anyaga, tudása van róla. Az elutazásig volt alkalmuk velük együtt gyakorolni Péteréknél meg Belgrádban is (főleg a dél-amerikai változatot az általa készített pályán), úgyhogy a nagy út előtt nem hatot-

tak már kezdőkként. Péter beszállt egy matematikai-informatikai projektumba, amivel megkereshette a világbajnoksági részvételhez szükséges ezernyi eurót. A brazil házigazdák, illetve a szövetségük azonban igen nagyvonalúnak bizonyult, mert az utazási költségeken kívül állta az ottani elszállásolás, a napi háromszori étkezés és a benevezés költségeit is. Így aztán bőven maradt pénze arra, hogy ajándékot vegyen az otthoniaknak.

A vízum beszerzése a belgrádi brazil konzulátuson simán ment, de a Rio de Janeiróba utazással kapcsolatban alapos tudakozódás kellett ahhoz, hogy megtalálják a számukra anyagilag legkedvezőbb repülőjáratot. Mivel innen nem volt semmilyen interkontinentális járat, egy úgynevezett „fapados”, Bécsből induló és Madridban is landoló spanyol járatra vettek jegyet. Szegedre kellett utazniuk, mert legközelebb ott árultak jegyet erre a járatra.

Repülőn akkor utazott Péter először, amikor egy belgrádi családnak eladták a kotori tengerparti kis faházat. De mi volt ez ahhoz a hamarosan bekövetkezett Rióba való repüléshez képest...

Amikor elérkezett az indulás ideje, Mišo és Savo kora délelőtt érkeztek Péterékhez, és Stevo egyik barátja vitte el a csapatot a bécsi reptérre. Mišón kívül senki sem repült még a csapattagok közül ilyen messzire, így kíváncsian-izgatottan szálltak fel a gépre. Az volt számukra a legszebb élmény, amikor a repülő körözni volt kénytelen az esti fényárban úszó Madrid fölött, míg nem kapott leszállási engedélyt. Miután továbbrepültek, mindannyian átaludták az éjszakát. A riói – szintén esti – landolás után Mišo vette át a szót, mert ő beszélt a csapatból folyékonyan angolul. Ő mutatta meg a cédulát is a taxisofőrnek a hostel címével, de amikor a taxi megállt, kiderült, hogy (véletlenül?) nem jó helyen járnak, s indult tovább. Másodszorra meg is találta. Kedvesen várták az újabb csoportot. A magyarországi kollégák már ott voltak. Előbb érkeztek pár nappal, mert a verseny után mindjárt repülni akartak vissza. Örömmel köszöntötték a régi vetélytárs csapatot. Az ügyeletes recepciós hölgy egy négy, emeletes vasággal bebútorozott szobába vezette az új különítményt, ahol rajtuk kívül még a román versenyzőket szállásolták el.

Mivel késő este volt már, vacsora után elbeszélgettek a többiekkel, majd nyugovóra tértek mindannyian, mert megtudták, hogy másnap egész napi folyamatos versenyzés vár rájuk. Délelőtt a csapatok vetél-

kedése a döntőig, délután pedig az egyéni selejtezők. A villásreggelit is a hostelban fogyasztották el, majd mindannyian együtt indultak a vb helyszínére, amely mindössze néhány saroknyira volt a szálláshelyüktől, onnan meg csak kettőre a híres Copacabana strand és az óceán. Már első nap érezhetőek voltak az ottani nagy társadalmi különbségek, mert azon a rövid távon útba esett egy aluljáró is, ahol több elhagyott kartonpapír meg -doboz arról tanúskodott, hogy éjjelente hajléktalanok tanyáznak rajtuk.